

Hudební kompozice tvořena ruchovou skladbou v seriálu HBO *Černobyl*

Tomáš Kocourek

Bakalářská práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ateliér Audiovize

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Tomáš Kocourek**
Osobní číslo: **K18143**
Studijní program: **B8209 Teorie a praxe audiovizuální tvorby**
Studijní obor: **Audiovizuální tvorba – Zvuková skladba**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **1. Teoretická část:
Hudební kompozice tvořena ruchovou skladbou v seriálu HBO Chernobyl
2. Praktická část:
Zvuková skladba audiovizuálního díla (vyrobeného v systému řízení výroby FMK)
v minimální délce 12 minut, ve výstupní kvalitě uvedené ve Výrobní knize AAV.**

Zásady pro vypracování

1. Teoretická část:

Rozsah práce: minimálně 15 normostran textu bez započítání obsahu, rejstříku a obrazových příloh.

Formální podoba: Jednotná formální úprava teoretické části práce, její uložení a zpřístupnění se řídí aktuální verzí příslušné směrnice rektora. Student odevzdává 1 ks fyzické (tištěné) práce v pevné vazbě. Tištěná verze práce obsahuje originální „Zadání DP/BP“ včetně příslušných podpisů a studentem podepsané Prohlášení o původnosti práce. Práce v elektronické podobě obsahuje nascanované „Zadání DP/BP“ se všemi formálními náležitostmi a také nepodepsané Prohlášení studenta o původnosti práce. Plný text elektronické verze ve formátu PDF/A a případné přílohy (zkomprimované do jednoho zip souboru) student odevzdá nahráním do IS/STAG a do příslušné složky na NAS-AAV (viz níže).

Pokyny k vypracování: prostudujte a analyzujte dostupné materiály z profesního hlediska a formulujte závěry a získané vědomosti do podoby akademického/odborného textu.

2. Praktická část:

Přípustné varianty praktické části:

1) Zvuková skladba audiovizuálního díla (vyrobeného v systému řízení výroby FMK) v minimální délce 12 minut, ve výstupní kvalitě uvedené ve Výrobní knize AAV.

2) Zvuková skladba souboru audiovizuálních děl oficiálně schváleného před odevzdáním Výrobní komisí ateliéru Audiovizuální tvorba, ve výstupní kvalitě uvedené ve Výrobní knize AAV.

3) Zvuková skladba souboru krátkých animovaných filmů v celkové délce 10 minut. Varianta musí být schválena před odevzdáním Výrobní komisí ateliéru Audiovizuální tvorba.

Další požadované materiály praktické části:

a) Upoutávka, teaser či trailer na předložené audiovizuální dílo (var. 1 a 2).

b) Písemná explikace z pohledu dané specializace. Minimální rozsah 2 normostrany (var. 1, 2, 3).

c) Anotace (var. 1, 2, 3).

d) Technický scénář (var. 1).

e) Štábová listina (var. 1, 2).

V případě, že je dílo autorským počinem nebo není součástí praktické části SZZ studenta Produkce, je nutné dodržet doložení požadovaných materiálů a – h dle zadání specializace Produkce. Tato data odevzdává za projekt vždy jeden člověk. Nezbytná je konzultace s vedením AAV.

Všechny odevzdávané materiály musí splňovat vnitřní technické normy dle Výrobní knihy AAV pro odevzdávání prací a musí být řádně popsány (jméno, název, logo fakulty, formát, rozlišení). Součástí závěrečné práce je vytištěný a podepsaný formulář „Údaje o bakalářské práci studenta“.

Uložení na NAS:

Ve složce na NAS-AAV, označené „Bakalářská / Magisterská práce“ uložte:

1. Teoretickou práci ve formátu PDF/A a případné přílohy (zkomprimované do jednoho zip souboru) dle specifikací výše.

2. Vytvořte podložku Praktická práce, která bude obsahovat materiály částí a- h. Řádně nazvaný film/absolventské dílo odevzdávejte ve formátech splňujících vnitřní technické normy AAV pro odevzdávání prací.

3. Vytvořte podložku s názvem Katalog, která bude obsahovat „Podklady pro katalog FMK UTB ve Zlíně“: 10 kusů obrazové dokumentace praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK. Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách. V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní e-mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Forma zpracování bakalářské práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

CHION, Michel, 2019. Audio-Vision: Sound on Screen. 14th ed. Columbia: Columbia University Press. ISBN 9780231546379.
SLOBODA, John A. a Patrik N. JUSLIN, 2011. Music and Emotion: Theory and Research. Oxford: Oxford University Press. ISBN 9780191620720.
WALUS, Bartłomiej Piotr, 2012. A New Modular Approach to the Composition of Film Music [online]. University of Adelaide [cit. 2020-11-02]. Dostupné z: <https://digital.library.adelaide.edu.au/dspace/bitstream/2440/84425/8/02wholev1.pdf>. Disertační práce. University of Adelaide, Faculty of Humanities and Social Sciences, Elder Conservatorium of Music.

Vedoucí teoretické části: **prof. Mgr. Jakub Kudláč, Ph.D.**
Kabinet teoretických studií

Vedoucí praktické části: **MgA. Pavel Hruša**
Ateliér Audiovize

Datum zadání bakalářské práce: **2. prosince 2020**

Termín odevzdání bakalářské práce: **21. května 2021**

L.S.

doc. Mgr. Irena Armutidisová
děkanka

MgA. Irena Kocí, Ph.D.
vedoucí ateliéru

Ve Zlíně dne 2. prosince 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne: 22.7.2021

Jméno a příjmení studenta: Tomáš Kocourek

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Tato práce pojednává o mini-sérii HBO *Černobyl* z pohledu hudební dramaturgie. Rozebírá podstatu použité metody hudební kompozice na základě reálných ruchů a atmosfér z pohledu islandské skladatelky Hildur Guðnadóttir, která je autorkou hudby v tomto projektu. Snaží se o určitý ucelený pohled jak na *Černobyl* samotný, tak na tuto metodu kompozice.

Klíčová slova: HBO Černobyl, Hildur Guðnadóttir, hudební skladatelka, filmová hudba, hudební kompozice na základě reálných ruchů a zvuků

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with the work on the HBO mini-series called *Chernobyl* in terms of musical dramaturgy. It analyzes the essence of the used method „musical composition based on real sounds“ from the perspective of Icelandic composer Hildur Guðnadóttir who is the author of the music in this project. The aim is for a comprehensive view of both the *Chernobyl* itself, so the method of composition.

Keywords: HBO Chernobyl, Hildur Guðnadóttir, music composer, film music, musical composition based on real sounds

Touto cestou bych chtěl především poděkovat panu prof. Mgr. Jakubu Kudláčovi, Ph.D., za odborné vedení mé práce, připomínky, věcné diskuse, cenné rady a udržování celkového nadhledu. Dále bych chtěl poděkovat paní Mgr. Simoně Šmajdlerové za pomoc s překladem a rady ohledně anglického jazyka.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 CÍLE PRÁCE	12
2 SKLADATELKA HILDUR GUÐNADÓTTIR.....	13
2.1 ŽIVOTOPIS	13
2.2 FILMOVÁ KOMPOZICE.....	14
2.3 DÍLO.....	15
3 METODIKA	16
4 SERIÁL HBO ČERNOBYL.....	17
4.1 PROJEKT ČERNOBYL.....	18
4.1.1 Uchopení tématu	18
4.1.2 Projekt <i>Černobyl</i>	19
4.1.3 Koncepce hudebního a dramaturgického směru	19
4.2 PRŮBĚH A POSTUPY NAHRÁVÁNÍ RUCHŮ A ZVUKŮ	20
4.2.1 Koncepce samotného nahrávání.....	20
4.2.2 Systém snímání a volba mikrofonů.....	21
4.3 PRÁCE S NAHRANÝM MATERIÁLEM	22
4.3.1 Techniky zpracování zvuků	23
4.3.2 „Dveře“	23
4.4 PROCES KOMPONOVÁNÍ.....	24
4.4.1 Využití Impulse response signálů	25
4.4.2 Použití lidského hlasu v kompozici.....	26
4.5 DRAMATURGIE.....	26
4.5.1 Hlubší pohled do určitých kompozic	28
4.5.2 Televizní hudba vs filmová hudba	29
ZÁVĚR	30
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	32
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	36
SEZNAM OBRÁZKŮ	37
SEZNAM TABULEK.....	38
SEZNAM PŘÍLOH.....	39

ÚVOD

„Hudba je velice silný psychologický zážitek a k tomu, abych byla schopná vytvořit hudební příběh, potřebuju dané věci pochopit z fyziologické stránky.“

Hildur Guðnadóttir

Pohlížet na hudbu dnešní doby očima 30 tých let – v éře začátků Klasického Hollywoodu, nelze. Ruchová stránka vstupuje na úroveň hudební a naopak. Pravdou je, že jak hudba, tak filmový zvuk jsou dnes už tak úzce propojeny, že je zcestné posuzovat hudbu jen na základě toho, jestli slyšíme klasické nástroje. Tyto konvence se však měnily poměrně rychle. Chuť experimentovat a propojovat tyto dva aspekty nacházíme již v éře Nového Hollywoodu, kde se vytváří odlišné způsoby a pohledy na to, jak podporovat pocity a emoce dané scény a jak je předkládat divákovi. Příkladem uvádím skladatele Raymonda Murray Schafera. Nemusíme nutně slyšet skřípání houslí, abychom navodili úzkostlivý pocit. Pokud s hudbou pracujeme na úrovni sound-designu, otevírá se nám nespočet možností, jak této emoce docílit a nebýt prvoplánoví.

Téma mé bakalářské práce jsem si vybral poté, když jsem si začal číst rozhovory se skladatelkou Hildur Guðnadóttir, kde popisovala celkový proces komponování hudby v projektu *Černobyl*. Od chvíle, kdy jsem zhlédl mini-sérii poprvé, přemýšlel jsem nad tím, jestli je toto možné ještě definovat jako hudbu či se spíše jedná o sound-design. Samotný princip hudební kompozice na základě reálných ruchů a zvuků mi nebyla známá a o to více mě toto téma začalo zajímat, když ji právě v *Černobylu* skladatelka použila tuto techniku. Navíc jsem nedokázal nikde najít ucelenou literaturu či odborné texty, které by se zaměřovaly na tento projekt z pohledu hudební dramaturgie. Proto jsem se rozhodnul získat veškeré dostupné informace, které skladatelka o tomto projektu řekla (rozhovory, podcasty, webináře), zpracovat je a analyzovat.

Cílem mé bakalářské práce bylo pomocí výzkumu, na základě analýzy jednotlivých rozhovorů s islandskou skladatelkou Hildur Guðnadóttir, získat a zpracovat informace, které budou tvořit ucelený náhled k přiblížení procesu kompozice na základě ruchů a zvuků na příkladu mini-série HBO *Černobyl*.

Výstup mé práce je uceleným souhrnem informací o mini-sérii *Černobyl* z pohledu hudební dramaturgie. Dále rozebírá podstatu hudební kompozice na základě reálných ruchů a zvuků. V neposlední řadě představuje islandskou skladatelku Hildur Guðnadóttir.

V teoretické části jsou definované cíle práce, metodika, představení skladatelky, proces práce na mini-sérii *Černobyl* na základě rozhovorů se skladatelkou, popsání metody hudební kompozice na základě reálných ruchů a atmosfér a ucelené zpracování autobiografických údajů ve formě životopisu Hildur Guðnadóttir.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CÍLE PRÁCE

Cílem mé bakalářské práce bylo pomocí výzkumu na základě analýzy jednotlivých rozhovorů s islandskou skladatelkou Hildur Guðnadóttir získat a zpracovat informace, které budou tvořit ucelený náhled na přiblížení procesu kompozice na základě ruchů a zvuků na příkladu mini-série HBO *Černobyl*.

2 SKLADATELKA HILDUR GUÐNADÓTTIR

Existuje málo žen, které dokázaly za filmovou kompozici získat ocenění a je jen jedna, které se podařilo získat to nejvyšší, tedy Oskara za nejlepší hudbu. Mluvím o islandské skladatelce Hildur Ingveldardóttir Guðnadóttir a filmu *Joker* z roku 2019. Úspěch je to obrovský, nicméně více mě zaujala její práce na mini-sérii HBO s názvem *Černobyl* ze stejného roku. Jelikož jsou tyto události z nedávné doby, není zatím k dispozici žádný souhrn informací v odborné literatuře či knihách. V této práci jsem zpracoval životopis Hildur Guðnadóttir a následně popsal její přístup a hudební kompozici na základě ruchů a zvuků na příkladu mini-série *Černobyl*. Tato část vychází z rozhovorů uveřejněných v časopisech, novinách, televizi, různých podcastech a na internetu.

2.1 Životopis

Obrázek 1 Hildur Ingveldardóttir Guðnadóttir¹

¹ Hildur Guðnadóttir - Biography. In: *Deutsche Grammophon* [online]. Německo: Deutsche Grammophon, 2020 [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: <https://www.deutschegrammophon.com/en/artists/hildur-gudnadottir/biography>

Hildur Ingveldardóttir Guðnadóttir (obr. 1), se narodila 4. září 1982 v Reykjavíku na Islandu. Pochází z hudební rodiny. Její otec Guðni Franzson je skladatel, klarinetista a učitel. Její matka Ingveldur Ólafsdóttir je operní pěvkyně. Na violoncello hraje od svých 5 let a svůj první koncert absolvovala, když jí bylo 10. Vystudovala hudební akademii v Reykjavíku, Islandskou uměleckou akademii a Berlínskou univerzitu umění. V Německu už také 8 let bydlí se svým manželem Samem Slaterem, který je rovněž skladatelem a hudebníkem. Její práce je velice ovlivněna dílem a kolaborací s Jóhannem Jóhannssenem (obr. 2).²

Celá její rodina má hudební nadání a každý člen rodiny hraje na nějaký hudební nástroj nebo se pohybuje v hudbě. Ráda vzpomíná na dětství a různá islandská divadla, kde seděla na jevišti a poslouchala zkoušky orchestrů, ve kterých působili její členové rodiny. Hudbu od prvo počátku milovala a sledovala svého otce zkoušet určitou skladbu pořád a pořád dokola jen kvůli tomu, že se jí to hrozně líbilo. Její matka si od Hildurina narození přála, aby se naučila hrát na violoncello, což se jí po pár letech také vyplnilo. Nutno dodat, že jí rodiče nikdy do hudby nenutili a jak sama podotkla, hudba byla v její rodině tak běžnou věcí na denní bázi, že jí to přišlo naprosto přirozené. Vedle hry na violoncello také zpívala ve sboru s orchestrem. V období puberty vyměnila violoncello a klasickou hudbu za pop-rock, elektrickou basu a kapelu. Sama skladatelka uvedla, že se k filmové kompozici dostala až během doby, kdy studovala elektro-akustiku na Berlínské univerzitě umění. Jakmile se pro ni počítač stal dalším hudebním nástrojem, začala experimentovat s kombinací akustických a virtuálních nástrojů. (All Access: Hildur Guðnadóttir, 2019)

Vedle počínajícího komponování pro film začla psát i vlastní hudbu. Její první kolaborační album „In Transmediale“ vyšlo v roce 2005 a v roce 2006 debutovala čistě autorským albem „Mount A“. Zatím posledním jejím hudebním počinem je singl z roku 2020 „Fólk fær andlit“ a podle jejích rozhovorů by v roce 2021 mělo vyjít další autorské album.²

2.2 Filmová kompozice

Jak Hildur vypověděla, nikdy se nesnažila být konzervativní a upnutá jen na jednu věc. Její hnací emocií bylo a je zvědavost, a ta ji také přivedla k filmové kompozici. Roku 1999 započala její spolupráce s islandským skladatelem Jóhannem Jóhannssonem (obr. 2). Hrála a nahrávala party, které Jóhannssen napsal. Společně komponovat začali až o řadu let později. Obecně se její pohled na filmovou kompozici změnil v momentě, kdy se rozhodla

² Chernobyl (miniseries). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2019 [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/Chernobyl_\(miniseries\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Chernobyl_(miniseries))

studovat elektro-akustiku na Berlínské univerzitě umění. Naučila se používat kompoziční programy, virtuální nástroje a po letech začala opět hrát na violoncello. Kombinace akustických a virtuálních nástrojů byla impulsem, který odstartoval její kariéru ve filmové kompozici. (All Access: Hildur Guðnadóttir, 2019)

Obrázek 2 Hildur Guðnadóttir a Jóhann Jóhannsson³

2.3 Dílo

Jejím celovečerním debutem je hororový snímek „The Bleeding“ režiséra Philipa Gelatta z roku 2011. První společnou skladatelskou spoluprací Hildur a Jóhanna Jóhannssona je televizní seriál *Trapped* z roku 2015. Jejím posledním snímkem je *Joker* režiséra Todda Phillipse z roku 2019, za který vyhrála Oskara v kategorii „Nejlepší hudba“.⁴

³ Jóhann Jóhannsson & Hildur Guðnadóttir. In: *Last.fm* [online]. Last.fm, 2018 [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: <https://www.last.fm/music/J%C3%B3hann+J%C3%B3hannsson+%26+Hildur+Gu%C3%B0ad%C3%B3ttir/+images/dc2d2a674ee1b3a6f3ae52d818e8e60a>

⁴ Hildur Guðnadóttir, b. r. Imdb.com [online]. USA: IMDb.com [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: <https://www.imdb.com/name/nm3723390/#composer>

3 METODIKA

Pro splnění cílů této bakalářské práce jsem použil metodu analýzy literárních zdrojů a rozvorů s Hildur Guðnadóttir a následného parafrázování.

Jelikož o hudební kompozici na základě reálných ruchů a zvuků existuje minimum informací či knih a samotný seriál *Černobyl* je necelý rok starý, musel jsem vycházet čistě z nespočtu rozhovorů se skladatelkou a započal jsem tvorbu rešerší.

Rešerše je druh textu, který vytváří kritický přehled znalostí o určitém tématu a následně poskytuje podklady, ze kterých se dá dále vycházet. I ta má ale své náležitosti. Autor by si měl tyto texty logicky a přehledně řadit, vyhledávat relevantní zdroje, používat správnou terminologii a být co nejvíce objektivní. (Jersáková, b. r., s. 1)

Když jsem měl hotové rešerše, přešel jsem k analýze těchto textů. „Analýza představuje rozbor zkoumaného předmětu, jevu či situace na jednotlivé části, které jsou později dále zkoumány. Podrobnější poznání jednotlivých jevů usnadní poznat daný jev jako celek. Cílem analýzy je poznat určitý systém a odhalit jeho fungování.“. (Zeman, 2013, s. 5)

V momentě, kdy jsem měl za sebou i tuto fázi, přistoupil jsem k parafrázování. Jedná se o cizí myšlenky vyjádřené slovy autora dané práce, které musíme citovat. „Úroveň parafráze určuje, nakolik jste byli schopni porozumět dané problematice.“. (Vojíš, 2020)

Mým velkým přáním bylo uskutečnit online rozhovor přímo se Guðnadóttir a doptat se na určité oblasti, které by rozšířily některé mé kapitoly, bohužel, kvůli časovému vytížení skladatelky se to nepovedlo.

4 SERIÁL HBO ČERNOBYL

Obrázek 3 HBO *Černobyl* 2019⁵

Seriál *Černobyl* je historické drama, které rekonstruuje průběh havárie 4. bloku ukrajinské jaderné elektrárny Černobyl v roce 1986. Popisuje jak příčiny a následky tohoto neštěstí, tak zainteresované lidi, kteří v průběhu katastrofy hráli velkou roli. Seriál se dále zaměřuje i na méně známé reálné postranní příběhy – např. nutnost vyslat potápěče pod reaktor.⁶

Seriál byl vytvořen v koprodukcí společností HBO a SKY. Autorem scénářem je Craig Mazin, režisérem Johan Renck, kameramanem Jakob Ihre a hudební skladatelkou Hildur Guðnadóttir. První z pěti dílů měl premiéru v květnu roku 2019. Natáčení započalo v květnu 2018 a trvalo 4 měsíce. Lokace se nacházely převážně v Litvě a na Ukrajině.⁶

Celý projekt je z velké části postaven na knize Svetlany Alexievich: „Voices from Chernobyl“.⁶

⁵ The ‘Chernobyl’ mini-series has finished, but the real life catastrophe never ends. In: *Greenpeace.org* [online]. USA: Greenpeace International, 2019 [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: <https://www.greenpeace.org/international/story/22799/the-chernobyl-mini-series-has-finished-but-the-real-life-catastrophe-never-ends/>

⁶ Chernobyl (miniseries). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2019 [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/Chernobyl_\(miniseries\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Chernobyl_(miniseries))

V recenzích se setkal s kladnou kritikou a vysokými hodnoceními. Říjnem 2020 je tento seriál 5. nejlépe hodnoceným projektem na serveru IMDb.

Během udílení cen Emmy, proměnil seriál 3 z 18 nominací. Jmenovitě to jsou „Outstanding Limited Series“, „Outstanding Directing“ a „Outstanding Writing“. Jednu cenu získal při udílení Zlatých glóbulů v „Best Miniseries or Television Film“ druhou herec Stellan Skarsgård v „Best Supporting Actor in a Series, Miniseries or Television Film“.⁷

4.1 Projekt *Černobyl*

4.1.1 Uchopení tématu

Když skladatelku oslovilo HBO s nabídkou složit hudbu pro seriál *Černobyl*, od prvních momentů měla jasno, že přistupovat hudebně k této látce jako k obyčejným televizním projektům nebude ten správný směr. To nejdůležitější pro ni bylo hudebně nahlížet na dané téma s obrovskou pokorou a úctou. Černobylská havárie tvoří důležitý milník v naší lidské historii a katastrofa samotná ovlivnila životy velkého počtu lidí. Poslední, čeho chtěla docílit, bylo něco hudbou zlehčit či znevážit. Z těchto myšlenek a inspirací z literatury ohledně havárie nakonec s autorem usoudila, že použít techniku kompozice na základě reálných ruchů a zvuků bude ta nejlepší cesta. Samotný příběh je dost náročný sám o sobě a epické bicí party či housle by danou situaci mohly lehce překlopit do kýče či zničit budované napětí. Hudba vystupuje jako samotný prvek radiace, tudíž není na první pohled zřejmá, ale plní důležitou funkci.^{7 8 9 10 11}

⁷ COHEN, Hannah Jane. Sickening Silence: Hildur Guðnadóttir's 'Chernobyl' Soundscape Brings Radioactivity To Life. In: *Grapevine.is* [online]. Reykjavík: Fröken, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://grapevine.is/icelandic-culture/movies-theatre/2019/06/07/sickening-silence-hildur-gudnadottirs-chernobyl-soundscape-brings-radioactivity-to-life/>

⁸ *Oscar-Winning "Joker" Composer Hildur Guðnadóttir on Her Craft | Berlinale Talents 2020* [online]. YouTube: Berlinale - Berlin International Film Festival, 2020 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=9vsnutA7FGg&t>

⁹ *'Chernobyl' composer created entire haunting score from real power plant sounds* [online]. YouTube: Epicleff Media, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=bTw1-nw5S4A&t>

¹⁰ BENNETT, II, James. Hear Me Out: Chernobyl (Hildur Guðnadóttir, 2019). In: *WQXR* [online]. USA: WQXR, 2020 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.wqxr.org/story/hear-me-out-chernobyl-soundtrack-hildur-gudnadottir/>

¹¹ BŁASZCZAK, Jan. The Sound of Radioactivity: An Interview with Hildur Guðnadóttir. In: *Przekrój* [online]. PL: Przekrój, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://przekroj.pl/en/culture/the-sound-of-radioactivity-jan-blaszczak>

4.1.2 Projekt *Černobyl*

Je všeobecně známo, že hudba samotná pomáhá dotvářet budované napětí, překvapovat, šokovat a posiluje emoci scény. Zjednodušeně řečeno, je to silný a důležitý vyprávěcí element. S tímto vědomím se skladatelka chtěla co nejvíce vyhnout umělému napětí. Veškeré fundamentální prvky chtěla stavět na reálných místech a problematiku radiace znázorňovat v nejsurovější podobě. V procesu, jak nejlépe uchopit hudbu, uvažovala na rovině prostorového, jaderného a katastrofického hlediska, co se vlastně roku 1986 stalo. Svými kompozicemi chtěla diváka podprahově vést a neustále mu předkládat, co se kolem postav děje a jak je situace závažná, avšak nevnucovat se, nýbrž nechat mu dostatečný prostor na přemýšlení.^{12 13 14}

4.1.3 Koncepce hudebního a dramaturgického směru

Cílem bylo, aby hudba mimo jiné evokovala pocity a nálady jednotlivých lidí v jednotlivých situacích spolu se zaměřením na dva elementy – strach a radiaci samotnou. Strach dokážeme vnímat. U radiace je to jiné. Když o ní nevíme, většinou ji z počátku neregistrujeme, a pokud ano, je to velice abstraktní pocit, přesto ji určitým způsobem filmově vnímat musíme. Její charakter je neviditelný, nemilosrdně nebezpečný a vyvolává strach. K těmto elementům se dále přidala potřeba určitým způsobem je spojit se samotnou elektrárnou a radiací. Hudebně (zvukově) a obrazově. Hudba se tedy neměla pouze jen doplňovat s obrazem, byla koncipována jako určitý „živý organismus“ či „berle“, který diváka doprovází příběhem od začátku do konce a dotváří celkový pocit ze všech příběhů a havárie samotné. Hudba se snaží

¹² GOLDOWITZ, Paul, GARTENBERG, Ruby, ed. Hildur Guðnadóttir. In: *Pop Disciple* [online]. USA: Pop Disciple, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.popdisciple.com/interviews/hildur-gudnadottir>

¹³ The ‘Chernobyl’ mini-series has finished, but the real life catastrophe never ends. In: *Greenpeace.org* [online]. USA: Greenpeace International, 2019 [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: <https://www.greenpeace.org/international/story/22799/the-chernobyl-mini-series-has-finished-but-the-real-life-catastrophe-never-ends/>

¹⁴ ANDERSEN, Asbjørn. Why ‘Chernobyl’ sounds so sublime, authentic – and haunting. In: *A Sound Effect* [online]. USA: A Sound Effect, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.asoundeffect.com/chernobyl-hbo-sound/>

propojit realitu s neviditelnou radiací, přičemž usiluje o to, aby v ní vždy zůstal pocit lidského elementu, protože je to nakonec člověk, který tuto situaci způsobil.^{15 16 17 18 19}

Kompozice na základě reálných ruchů a zvuků je velice specifický typ skladby a otázka autentičnosti zde hraje významnou roli. Ať už z pohledu úcty k obětem, tak vyznění daného místa. Nahrávky, ze kterých jsou složeny kompozice, sice nepocházejí přímo z elektrárny Černobyl, ale z elektrárny v Litvě, která je ale 1:1 stejná, jako výše zmíněná. Chtěla se ještě před začátkem komponování přesvědčit na vlastní kůži, jakou má elektrárna atmosféru a jaké to mohlo být v průběhu havárie. Co asi procházelo hlavami těch, kteří si v naprostém chaosu snažili racionálně vysvětlit odehrávající se situaci. Jak sama popisuje, toto bylo pro ni klíčové, aby vůbec pochopila emoce daného prostoru a věděla, kam budou jednotlivé kompozice směřovat.¹⁹

4.2 Průběh a postupy nahrávání ruchů a zvuků

4.2.1 Koncepce samotného nahrávání

Do elektrárny Ignalina v Litvě se skladatelka vydala s legendárním zvukařem Chrisem Watsonem a hudebním supervizorem Samem Slaterem.²⁰

Nešlo jim o to uměle tvořit zvuky a manipulovat s prostředím, ale hledat zvuky, které tam reálně jsou a existují. Analyzovat samotný prostor a zaznamenat ho co nejautentičtěji. Zachycovali zvuky turbínové haly, šumy a ruchy sotva funkčních strojů a samotné

¹⁵ WALDEN, Jennifer. Emmys: How 'Chernobyl' Composer Hildur Guðnadóttir Transformed Nuclear Power Plant Recordings into a Compelling Score. In: *Sound & Picture* [online]. USA: Sound & Picture, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://soundandpicture.com/2019/08/emmys-composer-chernobyl/>

¹⁶ *Hildur Guðnadóttir on the Details of Composing in Cubase | Steinberg Spotlights* [online]. YouTube: Steinberg, 2020 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=Nht-1TRrV6k&t>

¹⁷ MANIGLIA, Valentin, CHUEN, Marine Wong Kwok, ed. "Anyone Can Write Music" - An Interview With Hildur Guðnadóttir. In: *Score It Magazine* [online]. USA: Score It Magazine, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <http://magazine.scoreit.org/anyone-can-write-music-an-interview-with-hildur-gudnadottir/>

¹⁸ GODFREY, Alex. Joker and Chernobyl composer Hildur Guðnadóttir: 'I'm treasure hunting'. In: *The Guardian* [online]. USA: Guardian News & Media, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/music/2019/dec/13/joker-and-chernobyl-composer-hildur-gudnadottir-im-treasure-hunting>

¹⁹ BŁASZCZAK, Jan. The Sound of Radioactivity: An Interview with Hildur Guðnadóttir. In: *Przekrój* [online]. PL: Przekrój, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://przekroj.pl/en/culture/the-sound-of-radioactivity-jan-blaszczak>

²⁰ WALDEN, Jennifer. Emmys: How 'Chernobyl' Composer Hildur Guðnadóttir Transformed Nuclear Power Plant Recordings into a Compelling Score. In: *Sound & Picture* [online]. USA: Sound & Picture, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://soundandpicture.com/2019/08/emmys-composer-chernobyl/>

pracovníky, kteří tu a tam procházeli koridory a jejichž kroky se nesly až do míst, kde se nahrávalo. Cílem skladatelky bylo vytvořit z elektrárny unikátní hudební nástroj.^{21 22}

O samotné nahrávání se postaral již výše zmíněný Chris Watson, který je ve svém oboru legenda. Jak Hildur, tak mnoho odborníků tvrdí, že neexistuje zvuk, který by Watson nedokázal nahrát. Společně strávili nespočet hodin nahráváním atmosfér a různých zvuků. Jak později skladatelka uvedla, drtivou většinu těchto nahrávek analyzovala až později ve studiu, ale i během nahrávání na určitých místech občas zaslechli něco jako melodii. Dále pokračovala, že to byl skoro až pocit šílenství soustředit se na poslech těchto až neslyšných nuancí. Jednalo se totiž o frekvence položené v horních hranicích slyšitelného frekvenčního pásma.²³

4.2.2 Systém snímání a volba mikrofonů

Pro účely pozdější kompozice zvolil Watson systém „Double Mid-Side (MS)“, přesněji jeden osmičkový Schoeps CCM 8 a dvě kardioidní Schoeps CCM 4V (obr. 3). Toto umožnilo pozdější úpravy ve smyslu měnit a posouvat nahrané zvukové odrazy v prostoru.²⁴

A přesto, že určité množství mikrofonních kabelů museli nechat v budově, protože byly kontaminované, odnesli si z elektrárny hodiny a hodiny materiálů. Nutno podotknout, že vůbec netušili, jestli bude nahraný materiál použitelný.²⁵

²¹ MORAN, Robert. How the Chernobyl score has changed the face of TV music. In: *The Sydney Morning Herald* [online]. AU: The Sydney Morning Herald, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.smh.com.au/entertainment/tv-and-radio/how-the-chernobyl-score-has-changed-the-face-of-tv-music-20190628-p5225d.html>

²² COHEN, Hannah Jane. Sickening Silence: Hildur Guðnadóttir's 'Chernobyl' Soundscape Brings Radioactivity To Life. In: *Grapevine.is* [online]. Reykjavík: Fröken, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://grapevine.is/icelandic-culture/movies-theatre/2019/06/07/sickening-silence-hildur-gudnadottirs-chernobyl-soundscape-brings-radioactivity-to-life/>

²³ PRUNER, Aaron. Chernobyl Director Johan Renck Says Sound Was Key to the Miniseries' Terrors: Plus, Renck talks about those British accents, the Chernobyl legacy, and crafting a trial like we've never seen before. In: *Rotten Tomatoes* [online]. USA: Rotten Tomatoes, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://editorial.rottentomatoes.com/article/chernobyl-director-johan-renck-says-sound-was-key-to-the-miniseries-terrors/>

²⁴ RICH, L.J., 2020. Sounds Amazing 2020: Sonic Wonders: Inspirational talks from top award winners. In: BBC [online]. UK: BBC [cit. 2020-11-10]. Dostupné z: <https://www.bbc.co.uk/academy/en/articles/art20201015133118338>

²⁵ PACENT, Nina, 2019. Meet 'Joker' and 'Chernobyl' Composer Hildur Guðnadóttir. In: BMI [online]. USA: Broadcast Music [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.bmi.com/news/entry/meet-joker-and-chernobyl-composer-hildur-gunadottir>

Obrázek 4 Watsonův systém Double MS²⁶

Mimo samotné zvuky a atmosféry si v každém z těchto obrovských prostor nahráli Impulse response signály pro pozdější využití v konvolučních reverbových efektech.²⁷

4.3 Práce s nahraným materiálem

Poté, co se vrátila z litevské elektrárny, začala procházet nahraný materiál. Bylo to přes 7 měsíců mravenčí práce, které strávila poslechem hodin a hodin materiálu. Podotkla, že člověk musel být neustále koncentrovaný, protože drtivá většina zvuků se pohybovala v hodně vysokém frekvenčním spektru na hraně slyšitelnosti. Nicméně se řídila hesly:

²⁶ FLINT, Tom. Chris Watson: The Art Of Location Recording: Wild Tracks. In: *Sound On Sound* [online]. Sound On Sound, 2018 [cit. 2020-11-11]. Dostupné z: <https://www.soundonsound.com/techniques/chris-watson-art-location-recording>

²⁷ BŁASZCZAK, Jan. The Sound of Radioactivity: An Interview with Hildur Guðnadóttir. In: *Przekrój* [online]. PL: Przekrój, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://przekroj.pl/en/culture/the-sound-of-radioactivity-jan-blaszczak>

„Zvědavost“ a „napnuté uši“, které jí pomáhaly zůstat soustředěnou. Skoro všechny použitelné aspekty se objevily ve finálních kompozicích.^{28 29}

4.3.1 Techniky zpracování zvuků

Jakmile objevila první „melodie“, započal proces transformace těchto nehupebních aspektů do aspektů hudebních. Zvuky se zpomalovaly nebo se měnila výška tónů, s cílem přenést je do normálního slyšitelného spektra. To bylo nejen proto, aby byly srozumitelné a slyšitelné, ale i z důvodu skladatelčiny práce s nimi.^{28 30}

Během tohoto procesu používala jak různé digitální analogové emulace, tak klasický hardware. Dále variace modulačních a různých efektů pracující s prostorem, různá echa, ... Kombinovala softwarové efekty s těmi hardwarovými, aby docílila co nejbližšího a dobového výsledku.^{31 32 30}

Poté, kdy „vyextrahovala“ všechny použitelné zvuky z těchto nahrávek, použila smplovací software Kontakt (Native Instruments), k vytvoření vlastního virtuální nástroje – komponovací knihovny, která převádí jednotlivé zvuky (samply) do tónů. S použitím MIDI kláves mohla z tónů stavět akordy, a tudíž si usnadnit proces komponování.²⁸²⁸

4.3.2 „Dveře“

Jedna věc upoutala pozornost Hildur už během nahrávání v Ignalině. Byly to velké. Staré. Kovové dveře, které vedly do čerpací místnosti a nedaly se zcela otevřít. S Watsonem na ně narazili náhodou. Uvedla, že když se pořádně zaposlouchala, tak i bez sluchátek vydávaly sadu různých zvuků. A byly to ruchy, které vydávaly zcela přirozeně, nikdo z jejího týmu

²⁸ WALDEN, Jennifer. Emmys: How ‘Chernobyl’ Composer Hildur Guðnadóttir Transformed Nuclear Power Plant Recordings into a Compelling Score. In: *Sound & Picture* [online]. USA: Sound & Picture, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://soundandpicture.com/2019/08/emmys-composer-chernobyl/>

²⁹ MORAN, Robert. How the Chernobyl score has changed the face of TV music. In: *The Sydney Morning Herald* [online]. AU: The Sydney Morning Herald, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.smh.com.au/entertainment/tv-and-radio/how-the-chernobyl-score-has-changed-the-face-of-tv-music-20190628-p5225d.html>

³⁰ GOLDOWITZ, Paul, GARTENBERG, Ruby, ed. Hildur Guðnadóttir. In: *Pop Disciple* [online]. USA: Pop Disciple, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.popdisciple.com/interviews/hildur-gunadottir>

³¹ ANDERSEN, Asbjorn. Why ‘Chernobyl’ sounds so sublime, authentic – and haunting. In: *A Sound Effect* [online]. USA: A Sound Effect, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.asoundeffect.com/chernobyl-hbo-sound/>

³² PACENT, Nina. Meet ‘Joker’ and ‘Chernobyl’ Composer Hildur Guðnadóttir. In: *BMI* [online]. USA: Broadcast Music, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.bmi.com/news/entry/meet-joker-and-chernobyl-composer-hildur-gunadottir>

s nimi předtím nemanipuloval. Byla to směs miniaturních zvláštních kovových zvuků, napětí a bzučení. Fascinovaná, strávila hodiny poslechem nahrávek těchto dveří a výše zmíněného shluku aspektů, dokud nenašla pár vteřin něčeho, co připomínalo melodii. Po zpracování do práce-schopného tvaru, se tyto melodie jevily spíše jako perkusní rytmy. Tyto dveře skladatelka později nazvala jako: „Velký sólový hráč celé kompozice“, jejichž aspekty můžeme slyšet v každé skladbě pro *Černobyl*.^{33 34 35}

Pro zajímavost, *The Door* se jmenuje první skladba soundtracku tohoto seriálu, a i když tato příhoda neměla na scénář žádný vliv, ve scéně, kdy se pracovníci snaží dostat do reaktorového sálu přes velké dveře, také je nemohou zcela otevřít.

4.4 Proces komponování

Jak sama vypověděla, celý proces komponování jí trval okolo 7 měsíců. I přesto, že měla vytvořené virtuální hudební knihovny, strávila drtivou část času nad hledáním jednotlivých fundamentálních prvků, zvukových kombinací a vytvářením určitých tónů. Většinou se totiž jednalo o náročné a těžké scény (z emočního hlediska) a nějaký čas zabralo najít tu správnou kombinaci, která se tam hodí. Nutno podotknout, že valná většina kompozic vznikala ještě před hrubým střihem. Jakmile dostala první verze střihu, změnily se její „abstraktní“ kompozice v hudební (ve smyslu spojení obrazu a hudby) a započala úpravu jednotlivých kompozic vůči střihu.^{36 37}

Během komponování neviděla denní práce, ale až rané verze střihu, tudíž z větší části pracovala podle svých představ, kam by se hudba mohla ubírat. Podle svých představ a svého

³³ *Oscar-Winning "Joker" Composer Hildur Guðnadóttir on Her Craft | Berlinale Talents 2020* [online]. YouTube: Berlinale - Berlin International Film Festival, 2020 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=9vsnutA7FGg&t>

³⁴ BENNETT, II, James. Hear Me Out: Chernobyl (Hildur Guðnadóttir, 2019). In: *WQXR* [online]. USA: WQXR, 2020 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.wqxr.org/story/hear-me-out-chernobyl-soundtrack-hildur-gudnadottir/>

³⁵ PRUNER, Aaron. Chernobyl Director Johan Renck Says Sound Was Key to the Miniseries' Terrors: Plus, Renck talks about those British accents, the Chernobyl legacy, and crafting a trial like we've never seen before. In: *Rotten Tomatoes* [online]. USA: Rotten Tomatoes, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://editorial.rottentomatoes.com/article/chernobyl-director-johan-renck-says-sound-was-key-to-the-miniseries-terrors/>

³⁶ *Hildur Guðnadóttir, Composer of Joker, Chernobyl & More | Masterclass* [online]. YouTube: BAFTA Guru, 2020 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=3RpQGLYu0cQ>

³⁷ WALDEN, Jennifer. Emmys: How 'Chernobyl' Composer Hildur Guðnadóttir Transformed Nuclear Power Plant Recordings into a Compelling Score. In: *Sound & Picture* [online]. USA: Sound & Picture, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://soundandpicture.com/2019/08/emmys-composer-chernobyl/>

pochopení scénáře. Nebylo to ale na lusknutí prstu, hodně času strávila skladatelka se scénáristou a režisérem debatami nad tím, jak veškerý tento materiál vlastně uchopit a kudy jít. S autorem i režisérem nakonec dospěli k názoru, že se kompozice budou ubírat futuristicko-sci-fi cestou s tím, že do nich budou zakomponovány určité dobové prvky. Mám na mysli například Geigerův počítač či zvuky dynamových svítilen. Jednotlivé epizody putovaly pár měsíců mezi scénáristou a skladatelkou, ale nejednalo se o žádné marginální zásahy, byly to spíše drobné úpravy v kompozicích a jejich doladování.^{38 39}

Více reportérů se jí dotazovalo, jak se sama vypořádávala s tak těžkým tématem během komponování. Vypověděla, že z pracovního (tudíž kreativního) pohledu nemá problém se ponořit do těchto negativních „vod“, ba naopak, lépe se jí pracuje s náročnějším tématem než „veselejším“. Povahou je veselá, ráda se směje a často vtipkuje, ale hudebně se projevuje jako docela odlišný člověk.⁴⁰

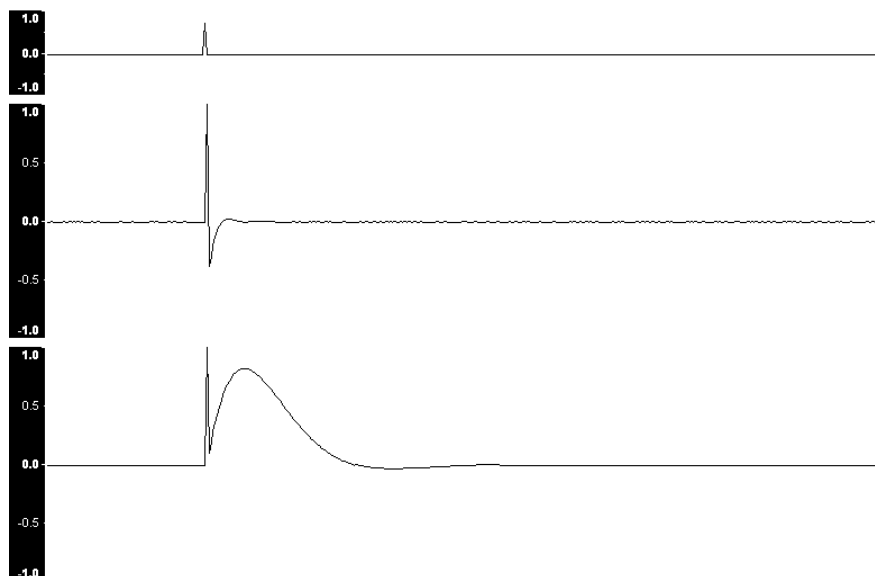
4.4.1 Využití Impulse response signálů

Jak už jsem se zmínil, z nahrávání si také přinesla množství impulse response signálů. Ty s využitím konvolučních efektů – reverbů, poté umožňují vznik co nejpodobnějších simulací prostor, se kterými pracujeme. Konvoluční reverb je typ efektu, který simuluje prostor skrze určitý algoritmus. Daný prostor si některé typy tohoto efektu dokážou vypočítat samy ze samotné nahrávky, další potřebují přímo impulse response signály. Těch se docílí tak, že se v dané místnosti/prostředí nahraje dostatečně výrazný zvuk vycházející z reprobodny. Tato nahrávka obsahuje informace o daném prostředí, které poté konvoluční reverb algoritmem převede do virtuální simulace daného prostředí.

³⁸ *All Access: Hildur Guðnadóttir* [online]. YouTube: Film.Music.Media, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=0U5EeMoSU_c&t

³⁹ GOLDOWITZ, Paul, GARTENBERG, Ruby, ed. Hildur Guðnadóttir. In: *Pop Disciple* [online]. USA: Pop Disciple, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.popdisciple.com/interviews/hildur-gudnadottir>

⁴⁰ WALDEN, Jennifer. Emmys: How ‘Chernobyl’ Composer Hildur Guðnadóttir Transformed Nuclear Power Plant Recordings into a Compelling Score. In: *Sound & Picture* [online]. USA: Sound & Picture, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://soundandpicture.com/2019/08/emmys-composer-chernobyl/>

Obrázek 5 Impulse response signál⁴¹

4.4.2 Použití lidského hlasu v kompozici

Veškeré kompozice jsou postaveny na reálných zvucích z elektrárny, nicméně i tak skladatelka cítila, že je lidský element potřeba. Tato tragédie je tragédie lidská a rovněž jsou to lidé, kteří ji způsobili, tudíž transformovala svůj hlas do podoby lidského elementu. Po dlouhých experimentech přišla k názoru, že tímto směrem nejlépe vyjádří emoce jako smutek, zármutek a utrpení. Její hlas je jediným klasickým hudebním elementem ve veškerých kompozicích.^{42 43 44}

4.5 Dramaturgie

Jak už jsem několikrát zmiňoval, úhlem pohledu skladatelky, scénáristy a režiséra nebylo, aby jen pod obrazem něco hrálo a hudba působila výplňově. Přímo naopak, aby hudba byla plastická a měla přesah. Samozřejmě, podporuje dění a emoce zobrazované scény, ale také

⁴¹ Impulse response. In: *Wikipedia* [online]. San Francisco: Wikipedia, 2021 [cit. 2021-01-12]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Impulse_response#/media/File:Impulse.png

⁴² COHEN, Hannah Jane. Sickening Silence: Hildur Guðnadóttir's 'Chernobyl' Soundscape Brings Radioactivity To Life. In: *Grapevine.is* [online]. Reykjavík: Fröken, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://grapevine.is/icelandic-culture/movies-theatre/2019/06/07/sickening-silence-hildur-gudnadottirs-chernobyl-soundscape-brings-radioactivity-to-life/>

⁴³ MANIGLIA, Valentin, CHUEN, Marine Wong Kwok, ed. "Anyone Can Write Music" - An Interview With Hildur Guðnadóttir. In: *Score It Magazine* [online]. USA: Score It Magazine, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <http://magazine.scoreit.org/anyone-can-write-music-an-interview-with-hildur-gudnadottir/>

⁴⁴ PACENT, Nina. Meet 'Joker' and 'Chernobyl' Composer Hildur Guðnadóttir. In: *BMI* [online]. USA: Broadcast Music, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.bmi.com/news/entry/meet-joker-and-chernobyl-composer-hildur-gunadottir>

má svou určitou hloubku a nenásilnou formou předkládá vlastní linku. Z určitého pohledu se dá namítat, že hudba v dnešní době takto funguje přeci všude. Ano, ale s odkazem na rozhovory se skladatelkou a mé analýzy *Černobylu* je ten podstatný rozdíl v tom, jak Hildur k tomuto tématu přistupovala a co se snažila ve svých kompozicích interpretovat. Jejím klíčem byla od prvopočátku autenticita.^{45 46}

Pro skladatelku byl alfou omegou způsob komunikace hudby s divákem. Nukleární stránka a samotná elektrárna, které reprezentovaly strach a aspekt radiace. Pak tedy tu lidskou stránku – zármutek a lítost, tragédie lidské chyby a jejího následku, a nakonec politiky a způsob řešení celé situace. Přiřazovala jednotlivé zvuky k jednotlivým postavám a místům.⁴⁷

48

Také podotkla, že je velký rozdíl komponovat na fiktivní příběh a reálný příběh. Pokud se totiž jedná o fikci, člověk si může více vymýšlet a dotvářet si jednotlivé příběhy formou hudby. Neznamená to, že u reálného příběhu nemůže být skladatel kreativní, nicméně by měl brát morální ohled například na ty, kteří danou věc zažili a poznamenalo je to.⁴⁹

Až během celkové post produkce všech zvukových a hudebních elementů vyšlo najevo, jak moc se kompozice a zvuková dramaturgie podobá. Bylo to jako kostičky lega, které se buď přidávaly nebo ubíraly vzhledem k tomu, o jakou scénu šlo a jak moc se tyto dvě složky v sobě navzájem ztrácely. Jako příklad dokládá situaci, kdy se stříhem dostáváme do reaktorové haly a díky samotné dramaturgii + její kompozici divák vnímá daleko více aspektů, než které vidí. Kamera zabírá srdce zničené haly a divák vnímá zkreslené tóny, které ve spojitosti s kompozicí nepřírozeně nabírají na intenzitě. Náhle stříháme zpět do

⁴⁵ ANDERSEN, Asbjorn. Why 'Chernobyl' sounds so sublime, authentic – and haunting. In: *A Sound Effect* [online]. USA: A Sound Effect, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.asoundeffect.com/chernobyl-hbo-sound/>

⁴⁶ PRUNER, Aaron. Chernobyl Director Johan Renck Says Sound Was Key to the Miniseries' Terrors: Plus, Renck talks about those British accents, the Chernobyl legacy, and crafting a series like we've never seen before. In: *Rotten Tomatoes* [online]. USA: Rotten Tomatoes, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://editorial.rottentomatoes.com/article/chernobyl-director-johan-renck-says-sound-was-key-to-the-miniseries-terrors/>

⁴⁷ *Oscar-Winning "Joker" Composer Hildur Guðnadóttir on Her Craft | Berlinale Talents 2020* [online]. YouTube: Berlinale - Berlin International Film Festival, 2020 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=9vsnutA7FGg&t>

⁴⁸ GOLDOWITZ, Paul, GARTENBERG, Ruby, ed. Hildur Guðnadóttir. In: *Pop Disciple* [online]. USA: Pop Disciple, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.popdisciple.com/interviews/hildur-gudnadotti>

⁴⁹ WALDEN, Jennifer. Emmys: How 'Chernobyl' Composer Hildur Guðnadóttir Transformed Nuclear Power Plant Recordings into a Compelling Score. In: *Sound & Picture* [online]. USA: Sound & Picture, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://soundandpicture.com/2019/08/emmys-composer-chernobyl/>

kontrolní místnosti, kdy už divák ví, jak špatná situace je, ale samotní pracovníci zatím nemají tušení. V pozadí slyšíme tlumené zvuky a v celé místnosti se ozývá alarm. Tyto kontrasty a změny perspektiv podpořeny celkovou zvukově-dramaturgickou složkou v jednotlivých scénách jsou velice precizní.⁵⁰

4.5.1 Hlubší pohled do určitých kompozic

„Bridge of Death” – začíná tóny, které jsou na samé hranici slyšitelnosti a navazují velice nepříjemný pocit. Ty poté přechází do nižších a hlubších pulzujících vln, které metaforicky vyjadřují samotnou radiaci, která přichází a odchází a všechno mění. Kompozicí připomíná více klasickou skladbu. Je to také první skladba, kde zaznívá skladatelčin hlas pro podpoření emoce v dané scéně. Dramaturgicky spojuje člověka, radiaci a elektrárnu samotnou.^{51 52}

„Pump Room“ – založeno na pulzujících elementech. Ve scéně, kdy se zaměstnanci snaží ručně otevřít kohouty čerpadel sice nezaznívá, ale navazuje na tuto situaci, kdy se stále věří, že je reaktor v pořádku a toto je způsob, jak ho zachránit. Pulzující aspekt ale poukazuje na přítomnost radiace a jaký osud je bude čekat.^{53 54}

„Evacuation“ – Další skladba, kde je použit skladatelčin hlas jako nástroj k tomu, jak vyjádřit lidský element. V použití s evakuačními scénami přibližuje emoce, které lidé zažívali a vedle toho různé zvuky z elektrárny zase připomínají všudypřítomnou radiaci.^{53 54}

⁵⁰ WALDEN, Jennifer. Emmys: How ‘Chernobyl’ Composer Hildur Guðnadóttir Transformed Nuclear Power Plant Recordings into a Compelling Score. In: *Sound & Picture* [online]. USA: Sound & Picture, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://soundandpicture.com/2019/08/emmys-composer-chernobyl/>

⁵¹ GIARDINA, Carolyn. Behind The Screen | EP37: 'Chernobyl' - Hildur Guðnadóttir. In: *The Hollywood Reporter* [podcast]. USA: The Hollywood Reporter, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.hollywoodreporter.com/behind-screen/chernobyl-composer-featured-behind-screen-podcast-1230483>

⁵² HAIGH, Chris. What Makes Guðnadóttir’s Chernobyl Soundtrack Better Than Her Golden Globe Winner? In: *Hurlbut Academy* [online]. USA: Hurlbut Academy, 2020 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.hurlbutacademy.com/what-connects-joker-with-hbo-smash-hit-chernobyl/>

⁵³ COHEN, Hannah Jane. Sickening Silence: Hildur Guðnadóttir’s ‘Chernobyl’ Soundscape Brings Radioactivity To Life. In: *Grapevine.is* [online]. Reykjavík: Fröken, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://grapevine.is/icelandic-culture/movies-theatre/2019/06/07/sickening-silence-hildur-gudnadottirs-chernobyl-soundscape-brings-radioactivity-to-life/>

⁵⁴ MANIGLIA, Valentin, CHUEN, Marine Wong Kwok, ed. "Anyone Can Write Music" - An Interview With Hildur Guðnadóttir. In: *Score It Magazine* [online]. USA: Score It Magazine, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <http://magazine.scoreit.org/anyone-can-write-music-an-interview-with-hildur-gudnadottir/>

4.5.2 Televizní hudba vs filmová hudba

Čistě z pohledu skladatelky zde delší dobu panuje dojem, že hudba pro televizní tvorbu by měla být jednoduchá a přímočará s tím, že čím levnější, tím lepší a hudba pro film musí být jediné jen orchestrální, protože tak se přece pozná kvalita. To už dlouhou dobu není vůbec pravda. Televizní tvorba je většinou na takové úrovni, kdy zcela oprávněně konkuruje filmové tvorbě. Z mého pohledu se stále častěji setkávám se seriály, kde celková zvuková a hudební dramaturgie je na daleko vyšší úrovni než film, na který jdu do kina, ať už z inspirativního hlediska či kvalitativního. Dále Hildur pokračuje, že ať už se bavíme o filmové či televizní tvorbě, nikde není dáno, že každá hudba by se měla striktně řídit šablonou tvorby Johna Williamse. Jeho práce je fantastická, ale nedá se přeci univerzálně použít na vše. Toto tvrzení je také rozporuplné. Ta pomyslná hranice mezi hudbou a sound-designem je jednak miniaturní a samotní autoři často chtějí tímto směrem jít.⁵⁵

Guðnadóttir popisuje, že skladatelé mají strach experimentovat díky zaběhnutým konvencím, na kterých funguje dnešní systém – např. udílení cen či názor lidí z Hollywoodu a že zde pořád převládá názor, že skladatelé by se měli řídit podle striktních a zaběhnutých postupů, co se komponování týče. Něco ve smyslu této věty: „Tento film by měl mít na těchto a těchto místech hudbu, a hlavně si dávat pozor, aby hudba nezabíhala do sound – designu“. Zastává názor, že vůbec debata nad touto věcí je naprosto zbytečná. Ať už se jedná o hudbu či sound-design, oba aspekty divák uslyší ve stejný čas, a pokud tyto dva aspekty jdou ruku v ruce, je to jediné dobře a výsledný zážitek to posouvá mnohem dál. Naopak, otázka by měla řešit, jestli výsledná kompozice funguje a nerozchází se s příběhem. Tvůrci by neměli být limitováni regulacemi, na kterých fungují různá ocenění a že je buď hudba nebo sound-design. V určitých ohledech má skladatelka pravdu, nicméně jak již jsem podotkl výše, doba se změnila.⁵⁶

⁵⁵ MORAN, Robert. How the Chernobyl score has changed the face of TV music. In: *The Sydney Morning Herald* [online]. AU: The Sydney Morning Herald, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.smh.com.au/entertainment/tv-and-radio/how-the-chernobyl-score-has-changed-the-face-of-tv-music-20190628-p5225d.html>

⁵⁶ PACENT, Nina. Meet ‘Joker’ and ‘Chernobyl’ Composer Hildur Guðnadóttir. In: *BMI* [online]. USA: Broadcast Music, 2019 [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.bmi.com/news/entry/meet-joker-and-chernobyl-composer-hildur-gunadottir>

ZÁVĚR

Každý z nás vnímá filmovou hudbu jinak a záleží, jak je divák/posluchač schopný se ponořit do hloubky daných kompozic a hledat v nich aspekty, které nejsou na první pohled jasné. U mini-série *Černobyl* je to o to zajímavější, protože se jedná o rekonstrukci reálné tragické nehody, která měla dopad na miliony lidí. Navíc, téma Černobyli mám moc rád, a díky tomu jsem byl zcela vtažen do této mini-série.

Na úplném začátku mě jako první zaujal termín hudební kompozice, která je tvořena reálnými ruchy a zvuky. Přiznám se, o tomto způsobu jsem dřív neslyšel. O to více jsem byl překvapený, když jsem se dozvěděl, že tyto postupy používal například i Zdeněk Liška nebo Ennio Morricone. Postupem psaní této práce jsem si uvědomil, že to není až tak neznámá technika. Existuje mnoho efektů, které fungují na bázi syntezátorů a reálné zvuky mění v něco naprosto odlišného. Toho jsem si také začal více všimnout při sledování různých seriálů či filmů. Stále více se setkávám s hudbou, která je spíše na pomyslné úrovni sound-designu (nemyšleno špatně). Z mého zvukařského pohledu je velice pozitivní, že to není jako například v 30 tých letech (začátek Klasického Hollywoodu), kdy hudba byla čistě orchestrální a zvuk sloužil jen pro atmosféry, ruchy, kroky a podobně. Samozřejmě, že se experimentovalo, nicméně to беру z komplexního pohledu. Překvapilo mě, jak se na určitých místech rozcházel názory skladatelky a názory mé. Například to, jak vnímá současnou hudbu a trendy. Doba se hodně posunula.

Netušil jsem, kolik času strávila skladatelka s autory řešením toho, kam se samotná hudební kompozice bude ubírat. Líbí se mi, jak k tomuto tématu přistupovali. Ať už z etického či morálního hlediska. Když jsem *Černobyl* viděl poprvé, považoval jsem ho za hudební experiment. Až při procházení nespočtu rozhovorů mi došlo, jak moc jsem se mýlil. Styl přístupu ke kompozici, stavba kompozic, vytvoření kompozic na reálných zvucích, snaha být co nejméně netaktní k obětem havárie. On to žádný experiment nebyl, nýbrž z mého pohledu precizně odvedená a promyšlená práce. Často jsem narážel na to, co vlastně toto hudební pojetí činí v mých očích něco tak jiného. Myslím si, že je to právě ten postoj respektu k celé události a čas, který Hildur se svým týmem strávili v elektrárně nahráváním zvuků a ruchů, i když nevěděli, jestli bude něco použitelné.

Tato práce má sloužit jako souhrn informací o mini-sérii *Černobyl* z pohledu hudební dramaturgie, rozebírá podstatu hudební kompozice na základě reálných ruchů a zvuků a představuje islandskou skladatelku Hildur Ingvaldardóttir Guðnadóttir. Doposud totiž

nebyla vydána žádná literatura či odborné texty, které by analyzovaly tento projekt ze všech filmařských aspektů. Většina zdrojů je z různých rozhovorů, podcastů či webinářů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Hildur Guðnadóttir - Biography, 2020. In: Deutsche Grammophon [online]. Německo: Deutsche Grammophon [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: <https://www.deutschegrammophon.com/en/artists/hildur-gudnadottir/biography>

All Access: Hildur Guðnadóttir [online], 2019. YouTube: Film.Music.Media [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=0U5EeMoSU_c&t

Chernobyl (miniseries), 2019. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: [https://en.wikipedia.org/wiki/Chernobyl_\(miniseries\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Chernobyl_(miniseries))

Jóhann Jóhannsson & Hildur Guðnadóttir, 2018. In: *Last.fm* [online]. Last.fm [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: <https://www.last.fm/music/J%C3%B3hann+J%C3%B3hannsson+&+Hildur+Gu%C3%B0nad%C3%B3ttir/+images/dc2d2a674ee1b3a6f3ae52d818e8e60a>

Hildur Guðnadóttir, b. r. Imdb.com [online]. USA: IMDb.com [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: <https://www.imdb.com/name/nm3723390/#composer>

JERSÁKOVÁ, Jana, b. r. Literární rešerše [online]. ČR: Katedra biologie ekosystémů [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: http://kbe.prf.jcu.cz/sites/default/files/diplomky/Literarni_reserse.pdf

ZEMAN, CSC., Ing. Karel, 2013. Metodika pro psaní bakalářských a diplomových prací na Národohospodářské fakultě Vysoké školy ekonomické v Praze. In: *Nf.vse.cz* [online]. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: <https://nf.vse.cz/wp-content/uploads/page/1069/Methodika-pro-psani%CC%81-BP-a-DP-29-9-2014-12.pdf>

VOJÍŘ, Stanislav, 2020. Jaký je rozdíl mezi přímou citací a parafrází? In: *Knihovna.vse.cz* [online]. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/faq/jaky-je-rozdil-mezi-primou-citaci-a-parafrazi/>

The ‘Chernobyl’ mini-series has finished, but the real life catastrophe never ends, 2019. In: *Greenpeace.org* [online]. USA: Greenpeace International [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: <https://www.greenpeace.org/international/story/22799/the-chernobyl-mini-series-has-finished-but-the-real-life-catastrophe-never-ends/>

COHEN, Hannah Jane, 2019. Sickening Silence: Hildur Guðnadóttir’s ‘Chernobyl’ Soundscape Brings Radioactivity To Life. In: *Grapevine.is* [online]. Reykjavík: Fröken [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://grapevine.is/icelandic-culture/movies->

theatre/2019/06/07/sickening-silence-hildur-gudnadottirs-chernobyl-soundscape-brings-radioactivity-to-life/

Oscar-Winning "Joker" Composer Hildur Guðnadóttir on Her Craft | Berlinale Talents 2020 [online], 2020. YouTube: Berlinale - Berlin International Film Festival [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=9vsnutA7FGg&t>

BENNETT, II, James, 2020. Hear Me Out: Chernobyl (Hildur Guðnadóttir, 2019). In: WQXR [online]. USA: WQXR [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.wqxr.org/story/hear-me-out-chernobyl-soundtrack-hildur-gudnadottir/>

BŁASZCZAK, Jan, 2019. The Sound of Radioactivity: An Interview with Hildur Guðnadóttir. In: Przekrój [online]. PL: Przekrój [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://przekroj.pl/en/culture/the-sound-of-radioactivity-jan-blaszczak>

GOLDOWITZ, Paul, GARTENBERG, Ruby, ed., 2019. Hildur Guðnadóttir. In: Pop Disciple [online]. USA: Pop Disciple [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.popdisciple.com/interviews/hildur-gudnadottir>

ANDERSEN, Asbjorn, 2019. Why 'Chernobyl' sounds so sublime, authentic – and haunting. In: A Sound Effect [online]. USA: A Sound Effect [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.asoundeffect.com/chernobyl-hbo-sound/>

ĆIRIĆ, Jelena, 2020. Full-Bodied Sound. In: Iceland Review [online]. Reykjavík: Iceland Review Magazine [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.icelandreview.com/culture/full-bodied-sound/>

FLINT, Tom, 2018. Chris Watson: The Art Of Location Recording: Wild Tracks. In: Sound On Sound [online]. Sound On Sound [cit. 2020-11-11]. Dostupné z: <https://www.soundonsound.com/techniques/chris-watson-art-location-recording>

GIARDINA, Carolyn, 2019. Behind The Screen | EP37: 'Chernobyl' - Hildur Guðnadótti. In: The Hollywood Reporter [podcast]. USA: The Hollywood Reporter [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.hollywoodreporter.com/behind-screen/chernobyl-composer-featured-behind-screen-podcast-1230483>

GODFREY, Alex, 2019. Joker and Chernobyl composer Hildur Guðnadóttir: 'I'm treasure hunting'. In: The Guardian [online]. USA: Guardian News & Media [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/music/2019/dec/13/joker-and-chernobyl-composer-hildur-gunadottir-im-treasure-hunting>

HAIGH, Chris, 2020. What Makes Guðnadóttir's Chernobyl Soundtrack Better Than Her Golden Globe Winner? In: Hurlbut Academy [online]. USA: Hurlbut Academy [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.hurlbutacademy.com/what-connects-joker-with-hbo-smash-hit-chernobyl/>

HEDD Type 20 [online], b. r.. hedd.audio: HEDD [cit. 2020-11-17]. Dostupné z: <https://hedd.audio/studio-monitors/type-20/>

Hildur Guðnadóttir, Composer of Joker, Chernobyl & More | Masterclass [online], 2020. YouTube: BAFTA Guru [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=3RpQGLYu0cQ>

'Chernobyl' composer created entire haunting score from real power plant sounds [online], 2019. YouTube: Epicleff Media [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=bTw1-nw5S4A&t>

WALDEN, Jennifer, 2019. Emmys: How 'Chernobyl' Composer Hildur Guðnadóttir Transformed Nuclear Power Plant Recordings into a Compelling Score. In: Sound & Picture [online]. USA: Sound & Picture [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://soundandpicture.com/2019/08/emmys-composer-chernobyl/>

MANIGLIA, Valentin, CHUEN, Marine Wong Kwok, ed., 2019. "Anyone Can Write Music" - An Interview With Hildur Guðnadóttir. In: Score It Magazine [online]. USA: Score Impulse response, 2021. In: Wikipedia [online]. San Francisco: Wikipedia [cit. 2021-01-12]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Impulse_response#/media/File:Impulse.png

It Magazine [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <http://magazine.scoreit.org/anyone-can-write-music-an-interview-with-hildur-gudnadottir/>

MORAN, Robert, 2019. How the Chernobyl score has changed the face of TV music. In: The Sydney Morning Herald [online]. AU: The Sydney Morning Herald [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.smh.com.au/entertainment/tv-and-radio/how-the-chernobyl-score-has-changed-the-face-of-tv-music-20190628-p5225d.html>

2020. YouTube: Steinberg [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=Nht-1TRrV6k&t>

PACENT, Nina, 2019. Meet 'Joker' and 'Chernobyl' Composer Hildur Guðnadóttir. In: BMI [online]. USA: Broadcast Music [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://www.bmi.com/news/entry/meet-joker-and-chernobyl-composer-hildur-gunadottir>

PRUNER, Aaron, 2019. Chernobyl Director Johan Renck Says Sound Was Key to the Miniseries' Terrors: Plus, Renck talks about those British accents, the Chernobyl legacy, and crafting a trial like we've never seen before. In: Rotten Tomatoes [online]. USA: Rotten Tomatoes [cit. 2020-11-09]. Dostupné z: <https://editorial.rottentomatoes.com/article/chernobyl-director-johan-renck-says-sound-was-key-to-the-miniseries-terrors/>

RICH, L.J., 2020. Sounds Amazing 2020: Sonic Wonders: Inspirational talks from top award winners. In: BBC [online]. UK: BBC [cit. 2020-11-10]. Dostupné z: <https://www.bbc.co.uk/academy/en/articles/art20201015133118338>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ABC Význam první zkratky

B Význam druhé zkratky

C Význam třetí zkratky

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Hildur Ingveldardóttir Guðnadóttir	13
Obrázek 2 Hildur Guðnadóttir a Jóhann Jóhannsson.....	15
Obrázek 3 HBO <i>Černobyl</i> 2019.....	17
Obrázek 4 Watsonův systém Double MS	22
Obrázek 5 Impulse response signál	26

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Popisek tabulky..... **Chyba! Záložka není definována.**

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Filmografie – Hildur Guðnadóttir

PŘÍLOHA P I: FILMOGRAFIE – HILDUR GUÐNADÓTTIR

Zpracované podle: <https://www.imdb.com/name/nm3723390/#composer>

Rok	Název filmu	Formát
2019	Joker	film
2019	Černobyl	televizní mini série
2018	Street Spirits	televizní dokument. seriál
2018	Sicario 2: Soldado	film
2018	Mary Magdalene	film
2017	Journey's End	film
2017	Tom of Finland	film
2017	Strong Island	televizní dokument
2016	The Oath	film
2014	End of Summer	krátký dokument
2014	Ming of Harlem: Twenty One Storeys in the Air	televizní dokument
2013	The Carer	krátký film
2013	Katedralen	krátký dokument
2013	Jîn	film
2012	Graduates – Freedom Is Not For Free	televizní dokument
2012	Astro: An Urban Fable in a Magical Rio de Janeiro	film
2012	A Hijacking	film
2011	The Bleeding	film